

Beleidsplan Protestantse Gemeente Leerdam versie 20171030

1. Inleiding
2. Identiteit en roeping
3. Structuur gemeente
 - 3.1 Uitgangspunten
 - 3.2 Hoofdstructuur
 - 3.3 Geografische indeling
 - 3.3.1 Uitgangspunt
 - 3.3.2 Grenzen wijkgemeenten
 - 3.3.3 Huidig grondgebied Gereformeerde Kerk
 - 3.3.4 Communicatie
4. Bestuurlijke aspecten
 - 4.1 Uitgangspunten
 - 4.2 Algemene Kerkenraad
 - 4.2.1 Kerntaken
 - 4.2.2 Positie
 - 4.2.3 Profiel
 - 4.2.4 Taken op hoofdlijnen
 - 4.2.5 Samenstelling
 - 4.3 Communicatie
5. Vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
 - 5.1 Inventarisatiefase
 - 5.2 Werkelijke personele bezetting
 - 5.3 Financiële situatie
 - 5.4 Uitgangspunten financieel beleid
 - 5.5 Centrale wijk
 - 5.6 Nadere precisering financiën
 - 5.7 Procedure
 - 5.8 Gebruiksbeleid
 - 5.8.1 Inleiding
 - 5.8.2 Hoofdgebruikers
 - 5.8.3 Hoofdlijn gebruik kerkelijke gebouwen
6. Administratieve organisatie
 - 6.1 Verantwoordelijkheid en uitgangspunten
 - 6.2 Ledenadministratie
 - 6.3 Financiële administratie
 - 6.4 Communicatie
 - 6.5 Personeel en vrijwilligers
 - 6.6 Veiligheid
 - 6.7 Vastgoedbeheer
 - 6.8 Kerkelijk bureau
7. Vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal
 - 7.1 Uitgangspunten
 - 7.2 Positionering
8. Communicatie
 - 8.1 Algemeen
 - 8.2 Website
 - 8.3 Kerkbladen
 - 8.4 Gemeentegids
 - 8.5 Nieuwsbrief
 - 8.6 Social Media
9. Overige onderwerpen

Bijlagen: diversen

1. Inleiding

Het voorliggende beleidsplan is een samenvatting van de in de afgelopen periode door de beide fusiepartners goedgekeurde opdrachtpakketten. Op sommige punten is de tekst aangepast aan de formulering zoals in de kerkorde vermeld. Op andere punten is de tekst iets aangepast omdat we al verder in de tijd zijn, de inzichten zijn gewijzigd en passages zijn achterhaald. De vastgestelde opdrachtpakketten zijn als bijlagen bij dit beleidsplan gevoegd en vormen voorzover niet anders vermeld een integraal onderdeel van het beleidsplan.

2. De identiteit en roeping van de gemeente

In het vastgestelde stappenplan zijn missie en doelstelling van het fusieproces beschreven. Omdat we de eindfase van het proces hebben bereikt en we de fusie nu daadwerkelijk gestalte geven formuleren we onze identiteit en roeping op een andere wijze:

De Protestantse Gemeente te Leerdam behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland.

Dat betekent dat de Protestantse Gemeente zich geroepen weet om het Evangelie van Jezus Christus uit te dragen in haar omgeving. Dus vormen de erediensten het hart van ons Kerk-zijn.

De identiteit en gezamenlijke roeping van onze gemeente wordt omschreven in het eerste, grondleggende artikel van de kerkorde van de Protestantse Kerk. Dit artikel is integraal in bijlage 1 opgenomen.

3. Structuur gemeente

3.1 Uitgangspunten

Aan het begin van het fusieproces is de intentie uitgesproken om één gemeente van Christus te zijn met verantwoordelijkheid voor elkaar. Ondanks de verschillen die er zijn in geloofsbeleving weet ieder zich daartoe geroepen.

Het uitgangspunt van de fusiegemeente is dan ook dat het één gemeente is met verschillende wijkgemeenten met een eigen identiteit, een maximale autonomie en een vergaande financiële zelfredzaamheid. In de praktijk vormt samenwerking op het gebied van materiële aangelegenheden bij de start van de fusiegemeente een belangrijk verbindend element tussen de wijkgemeenten. Maar het is ons nadrukkelijk gebed dat door de rust van de fusie het onderlinge geloofsgesprek verdiept kan worden.

3.2 Hoofdstructuur

De fusiegemeente bestaat uit drie wijkgemeenten. De Kerkorde regelt deze structuur in ordinantie 4.II. inzake de "Kerkenraad", met name in artikel 9 betreffende "*Wijkkerkenraden en algemene kerkenraad*", en voorziet in een wijkkerkenraad voor iedere wijkgemeente en een algemene kerkenraad voor de gemeente als geheel. Voor de verdeling van taken en bevoegdheden moeten de wijkkerkenraden en de algemene kerkenraad een regeling treffen, maar een aantal specifieke taken is kerkordelijk voorbehouden aan de algemene kerkenraad.

De drie wijkgemeenten zijn concreet:

- De hervormde wijkgemeente Centrum-Oost
- De hervormde wijkgemeente West
- De protestantse wijkgemeente Kerk aan de Linge

Naast de algemene kerkenraad voorziet de hoofdstructuur in één College van Kerkrentmeesters met drie zogenoemde "*wijkraden van Kerkrentmeesters, voor elke wijk één*", en één College van Diakenen, met drie "*wijkraden van Diakenen*", ook voor elke wijk één.

Met de keuze voor drie wijkraden van Kerkrentmeesters wordt de financiële zelfredzaamheid van de drie wijkgemeenten onderstreept en manifest voor de eigen gemeenteleden. Hiermee wordt elke wijkkerkenraad voorzien van een orgaan dat de financiële zelfredzaamheid kan organiseren en coördineren.

De keuze voor drie wijkraden van Diakenen is uit oogpunt van uniformiteit van de structuur een logische keuze en laat de mogelijkheid tot diaconale onderlinge samenwerking tussen (de) verschillende wijkgemeenten onverlet.

In de structuur maken we onderscheid tussen de niveaus "decentraal" (de 3 wijkgemeenten) en "centraal" (overkoepelend en gemeenschappelijk). De voornoemde vertrekpunten worden als volgt vertaald naar deze 2 niveaus:

1. decentraal niveau (wijkgemeente):
 - eigen identiteit;
 - maximale autonomie;
 - als voortvloeisel daaruit: eigen organen van bijstand; zo worden bijvoorbeeld het jeugdwerk en het evangelisatie- en zendingswerk in dit beleidsplan niet verder uitgewerkt omdat deze onderdelen bij uitstek tot de verantwoordelijkheid van de wijkgemeenten behoren
 - financiële zelfredzaamheid.
2. centraal niveau:
 - zoveel mogelijk taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het niveau van de wijkkerkenraden leggen en laten;
 - invullen van de verantwoordelijkheid voor het geheel van de gemeente;
 - regelen van en toezien op de naleving van principes van onderlinge solidariteit;
 - handelen volgens de beginselen van goed rentmeesterschap (financieel beheer, administratie, beheer en onderhoud vastgoed, materiële zaken) en werkgeverschap (gesalarieerd personeel);
 - financieel beleid gericht op toekomstbestendigheid / continuïteit.

3.3 Geografische indeling

3.3.1 Uitgangspunt

Het grondgebied van de fusiegemeente beslaat het grondgebied van de huidige Hervormde gemeente.

3.3.2 Grenzen wijkgemeenten

De hoofdlijn van de geografische indeling is als volgt:

Wijkgemeente Centrum/Oost

Begrenzing:

- ten zuiden van de spoorlijn en ten oosten van de Zuid-Hollandweg

Wijkgemeente West

Begrenzing:

- ten zuiden van de spoorlijn en ten westen van de Zuid-Hollandweg

Wijkgemeente Kerk aan de Linge

Begrenzing:

- ten noorden van de spoorlijn

Ook voor de zogenaamde buitengebieden is een verdeling afgesproken. De exacte grenzen met postcodes zijn in bijlage x opgenomen.

3.3.3 Indeling per fusiedatum ingeschreven leden

De per fusiedatum ingeschreven leden van de Gereformeerde Kerk en de drie Hervormde wijkgemeenten worden als volgt ingedeeld bij de drie nieuwe wijkgemeenten:

De leden van de huidige Hervormde wijkgemeente Centrum-Oost bij de nieuwe wijkgemeente Centrum-Oost.

De leden van de huidige Hervormde wijkgemeente West bij de nieuwe wijkgemeente West.

De leden van de huidige Hervormde wijkgemeente Noord en de leden van de Gereformeerde Kerk bij de nieuwe wijkgemeente Kerk aan de Linge.

3.3.4 Nieuw ingekomen leden

Nieuw ingekomen leden worden zo spoedig mogelijk bezocht en voorgelicht over de verschillende wijkgemeenten (zie 3.4 Communicatie)

Gemeenteleden die dat willen, worden z.s.m. overgeschreven naar een wijk met een andere modaliteit. Voor gemeenteleden die zich op het grondgebied van West of Centrum-Oost vestigen/wonen en naar een andere modaliteit overgeschreven willen worden is er maar één mogelijkheid: overschrijven naar Kerk aan de Linge.

Voor gemeenteleden die zich op het grondgebied van Kerk aan de Linge vestigen/wonen en aansluiting zoeken bij een wijk van een andere modaliteit, wordt een indeling gehanteerd die richtinggevend is naar welke wijk vervolgens overgeschreven kan worden (bewust richtinggevend: uiteindelijk mag een lid zich laten overschrijven naar iedere gewenste wijk).

Nieuwe gemeenteleden wonend ten noorden van de spoorlijn, maar aan de westkant van de lijn Roekstraat, Van Leyenburgstraat: in beginsel overschrijving naar wijk West;

Nieuwe gemeenteleden wonend ten noorden van de spoorlijn, maar aan de oostkant van de genoemde lijn: in beginsel overschrijving naar wijk Centrum-Oost

Ook voor de zogenaamde buitengebieden en omliggende plaatsen is een dergelijke regeling gemaakt; zie bijlage x.

3.3.5 Huidig grondgebied Gereformeerde Kerk

Tot het grondgebied van de huidige Gereformeerde Kerk behoren de kernen Kedichem, Nieuwland, Oosterwijk, Gellicum en Leerbroek.

Met de Gereformeerde Kerk Asperen is afgesproken dat de kern Gellicum vanaf de datum van vereniging tot het grondgebied van de GK Asperen zal behoren.

Met de Hervormde Gemeenten Kedichem, Nieuwland en Oosterwijk wordt nog gesproken. Uiteindelijk moet het Breed Moderamen van de Classis Gorinchem de regeling vaststellen.

3.3.6 Communicatie

Zoals bij 3.3.4 vermeld worden alle nieuw ingekomen leden z.s.m. bezocht. Ze worden voorgelicht over de Protestantse Gemeente Leerdam met de drie wijkgemeenten en krijgen de centrale gemeentegids uitgereikt. Het bezoekwerk is de verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad, die daartoe een welkomstcommissie instelt met vertegenwoordigers van de drie wijken.

4. Bestuurlijke aspecten

4.1 Uitgangspunten

De uitgangspunten van de fusiegemeente kunnen kernachtig worden samengevat als:

- autonomie en bevoegdheden zoveel mogelijk bij de wijkkerkenraden;
- behoud van eigen identiteit van afzonderlijke wijkgemeenten;
- onderkenning van diversiteit in geloofsopvattingen en –uitingen;
- financiële zelfredzaamheid van de afzonderlijke wijkgemeenten;
- materiële aangelegenheden op centraal niveau;
- toekomstbestendigheid voor de gemeente als geheel.

De bovengenoemde basisuitgangspunten zijn bepalend voor de visie op het onderwerp “bestuur en organisatie” van de fusiegemeente en daarmee ook voor de constitutie van de algemene kerkenraad. Hieronder is de visie vanuit deze uitgangspunten nader geformuleerd.

4.2 Algemene Kerkenraad

4.2.1 Kerntaken: (verbinden – coördineren – besturen – bewaren – representeren)

De invulling van de taken wordt binnen de door de kerkorde geboden eigen accenten ontleend aan de onder 4.1 vermelde basisuitgangspunten – of pijlers – van de fusiegemeente.

De algemene kerkenraad wordt kort samengevat gezien als een:

- verbindend college van ambtsdragers,
- belast met coördinerende taken op centraal niveau,
- dat zich richt op het besturen van de gemeente als geheel
- en het bewaren van de eigen identiteit van de afzonderlijke wijkgemeenten
- dat de gemeente als geheel naar buiten representeert.

Daarbij geldt nadrukkelijk dat het een college van ambtsdragers is: leden van de algemene kerkenraad zijn allereerst gemeenteleden die geroepen zijn tot het ambt. Dat is de hoge roeping die een voortdurende bezinning op positie, taken en verantwoordelijkheden vraagt vanuit de Bijbel als bron en kader voor het bestuurlijke werk in de gemeente.

De leden zijn “*ambtsdragers met een bestuurlijke taak*”. Van hen wordt verwacht dat zij met wijsheid optreden en hun bestuurswerk uitvoeren. De algemene kerkenraad heeft een verbindende rol tussen de wijkgemeenten, heeft oog voor de verscheidenheid in geloofsopvattingen binnen de gemeente en doet recht aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid. De algemene kerkenraad spant zich daarbij in om depolariserend en met christelijke bewogenheid om te gaan met die verscheidenheid en om het gemeenschappelijke te zoeken en aan te dragen voor de gemeente als geheel.

4.2.2 Positie: algemene kerkenraad náást de wijkkerkenraden

De algemene kerkenraad is geen “meerdere vergadering”. Daarmee wordt bedoeld dat de algemene kerkenraad in hiërarchische zin niet hoger staat dan de wijkkerkenraden. Het is niet een hoger besluitvormend college van ambtsdragers dat kerkordelijk rechtsgeldige besluiten van de wijkkerkenraden kan herroepen. De algemene kerkenraad opereert in deze opvatting dan ook niet bóven de wijkkerkenraden, maar er naast.

De agenda is veel meer gericht op de coördinerende en verbindende rol dan op de beleidsmatige, pastorale en operationele taken, die in een wijkkerkenraad spelen.

De algemene kerkenraad heeft een bewakende en bewarende taak met het oog op de continuïteit en diversiteit van de gehele gemeente.

4.2.3 Profiel AK leden

De wijkkerkenraden dienen het belang van de wijkgemeenten; de algemeen kerkenraad dient het belang van de gemeente als geheel, waarbij de eigen identiteit van de wijkgemeenten ten volle wordt gerespecteerd.

Van de leden van de algemene kerkenraad wordt verwacht dat zij met oog voor de verschillende identiteiten het belang van de gemeente als geheel dienen en vanuit het bovenliggende perspectief objectieve en evenwichtige afwegingen maken.

4.2.4 Taken op hoofdlijnen

Hieronder worden de taken van de algemene kerkenraad op hoofdlijnen weergegeven.

- ontwikkelen en uitvoeren van het beleid van de centrale gemeente
- opstellen, onderhouden en bewaken van de plaatselijke regeling
- overleg met burgerlijke overheid
- representeren van de centrale gemeente als geheel
- begrotingen college van kerkrentmeesters en college van diakenen formeel goedkeuren
- jaarrekeningen van deze colleges formeel vaststellen
- roosters kerkdiensten en collecte (laten) opstellen en formeel vaststellen, onderhouden en bewaken
- alle kerkordelijk voorgeschreven en vastgelegde taken,
- coördineren van centrale taken, organen en commissies
- bijeenroepen, organiseren en documenteren vergaderingen algemene kerkenraad

4.2.5 Samenstelling

Met het oog op de slagvaardigheid van de algemene kerkenraad én omdat de beleidsbevoegdheid op het niveau van de wijkkerkenraden ligt, wordt gekozen voor een zo klein mogelijke algemene kerkenraad met een evenredige vertegenwoordiging vanuit de drie wijken.

Op basis van deze criteria en de bepalingen van de Kerkorde wordt de samenstelling:

- 3 predikanten
- 3 ouderlingen
- 3 ouderlingen-kerkrentmeester
- 3 diakenen

Indien er meerdere predikanten binnen de fusiegemeente werkzaam zijn worden de predikanten die niet formeel lid zijn van de algemene kerkenraad uitgenodigd om deel te nemen aan de besprekingen.

Zodra de kerkorde de mogelijkheid biedt een kleinere algemene kerkenraad te vormen wordt deze mogelijkheid serieus bekeken.

4.3 Communicatie

Gezien het belang van een goede en samenhangende informatievoorziening en communicatie wordt de (organisatorische) eindverantwoordelijkheid voor dit thema belegd bij de algemene kerkenraad. Daarbij worden de verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de centrale en decentrale onderdelen vastgelegd. Leidend zijn daarbij de kaders zoals deze ook voor de inrichting van de structuur zijn beschreven als het gaat om centraal versus decentraal. In hoofdstuk 7 wordt dit onderdeel verder uitgewerkt.

5. **Vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk**

5.1 Inventarisatiefase

In de inventarisatiefase is op basis van de gerealiseerde financiële gegevens 2013 de haalbaarheid van de aangegeven wensen qua personele bezetting per fusiedatum berekend. Deze wensen zijn als uitgangspunt gehanteerd (en aangeduid als 'uitgangspunt'). Door de wijkkerkenraden zijn in 2015 de volgende uitgangspunten kenbaar gemaakt:

Centrum Oost	: 1 predikant en 0,2 kerkelijk werker (=huidige situatie)
West	: 1 predikant en 0,2 kerkelijk werker (=huidige situatie)
Kerk aan de Linge	: 1,5 predikant en 0,2 kerkelijk werker (nu 1,7 predikant)

5.2 Werkelijke personele bezetting

Per datum van vereniging zijn aan de Protestantse Gemeente Leerdam 4 predikanten verbonden.

Te weten:

Ds. A. Schroten, voor 100% van de volledige werktijd, werkzaam in wijkgemeente Centrum-Oost.

Ds. J.A.W. Verhoeven, voor 100% van de volledige werktijd, werkzaam in wijkgemeente West.

Ds. M.B. Heijting, voor 100% van de volledige werktijd, werkzaam in wijkgemeente Kerk aan de Linge.

Ds. J. van den Berg, voor 70% van de volledige werktijd, werkzaam in wijkgemeente Kerk aan de Linge.

Voorts heeft de Protestantse Gemeente Leerdam per datum van vereniging in dienst:

Dhr. J. Mouthaan, voor 40 % in vaste dienst en werkzaam (20/20) als pastoraal werker in de wijkgemeenten Centrum-Oost en West

Mw. L. Versluis-Hoegee, voor 26 uur per week als administratief medewerker

Mw. A. van Zandwijk-Satter, als kosteres van de Bethelkerk

5.3 Financiële situatie

Op basis van de gerealiseerde financiële gegevens 2015 wordt geconcludeerd dat de aangegeven uitgangspunten qua personele bezetting per fusiedatum financieel nog steeds haalbaar zijn. Er is sprake van een sluitende exploitatie. Zie daarvoor rapportage 17 Financiën.

Geconcludeerd wordt dat de wensen van de wijkgemeenten inzake predikanten en kerkelijk werkers door de sluitende exploitaties in 2013, 2014 en 2015 haalbaar zijn. Wel zijn er enkele aandachtspunten:

- De werkelijke, huidige bezetting predikanten en kerkelijk werkers wijkt af van de gewenste bezetting. Vanwege het inzicht in de financiële gegevens heeft Kerk aan de Linge in 2015 aangegeven bij het vertrek van een van de predikanten de personele bezetting te willen aanpassen. Zolang daar geen sprake van is, zal de huidige situatie worden gecontinueerd.
- De kosten van de kerkelijk werkers worden voldaan vanuit een voorziening Apostolaat. De kosten drukken niet op de exploitatie. De verwachting is dat bij de huidige uitgaven, de voorziening Apostolaat over ongeveer 7 jaar op is.
- Het afnemen van het aantal leden zal een effect hebben op de inkomsten Levend geld. De wijkgemeenten hebben als taak de inkomsten op peil te houden c.q. te verhogen of de uitgaven te verlagen.
- Het exploitatietekort van de 'centrale wijk' is ongeveer € 60.000 per jaar (gebaseerd op 2015). Het streven naar een sluitende exploitatie voor de 'centrale wijk' is geen realistisch doel. Het doel voor de 'centrale wijk' is het houden van het tekort op € 60.000 (of minder).

5.4 Uitgangspunten financieel beleid

Binnen de Protestantse Gemeente Leerdam zijn de wijkgemeenten autonoom en worden zij geacht ook financieel in staat te zijn om de pastorale taak en zorg voor de leden van de wijkgemeenten te kunnen uitoefenen c.q. zichzelf financieel als wijkgemeenten te kunnen redden. Het zichzelf kunnen redden of zelfredzaamheid is nader toegelicht in onderstaande definitie.

“Elke wijkgemeente binnen de Protestantse Gemeente Leerdam dient een positieve of een sluitende meerjarenbegroting te hebben. Als dat op enig moment niet (meer) het geval is, zal de betreffende wijkkerkenraad maatregelen nemen om het tekort weg te werken. Als dat enige tijd vraagt vanwege oorzaken zoals langlopende verplichtingen waardoor maatregelen niet direct geëffectueerd kunnen worden, dan komt het tekort ten laste van de “centrale wijk”. Een schuld of lening aan een andere wijkgemeente is niet aan de orde.”

Uit deze definitie blijkt dat een wijkkerkenraad die een negatieve exploitatie heeft de nodige maatregelen dient te nemen om het inkomen te verhogen en/of de uitgaven te beperken om alsnog te komen tot een positieve exploitatie of een sluitende meerjarenbegroting.

“Solidariteit vloeit voort uit de zelfredzaamheid. Daar waar een wijkgemeente in onvoldoende mate in staat is om binnen een redelijke termijn zelfredzaam te worden en te blijven wordt vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid de betreffende wijkgemeente door de andere wijkgemeenten via de centrale wijk ondersteund.”

“Solidariteit komt ook tot uiting in het naar rato van het ontvangen levend geld, bijdragen in een eventueel exploitatietekort van de “centrale wijk”.

5.5 Centrale wijk

De centrale wijk is een 'fictieve' wijk. Deze wijk is 'verantwoordelijk' voor het exploiteren van het totale vastgoed van de Protestantse Gemeente Leerdam dat bestaat uit de kerkgebouwen, de pastorieën en de landerijen.

De redenen om de exploitatie aan een centrale, fictieve wijk toe te bedelen zijn vermeld in opdrachtpakket 17 Financiën.

De onkosten van de centrale wijk worden onvoldoende afgedekt door de inkomsten. De centrale wijk heeft derhalve een exploitatietekort. Het tekort in 2015 bedroeg ongeveer € 60.000.

Op basis van een evenwichtige verdeling dragen de wijkgemeenten bij in het exploitatietekort van de centrale wijk. Onder een evenwichtige verdeling wordt in dit geval verstaan een verdeling naar rato van inkomsten levend geld.

5.6 Nadere precisering financiën

Vrijwillige bijdragen

De jaarlijkse vrijwillige bijdragen komen toe aan de betreffende wijkgemeente waar het lid deel van uitmaakt.

Collecten

De inkomsten uit collecten komen toe aan de collecterende wijkgemeente. Het collecteren is namelijk één van de middelen van de wijkgemeenten om de inkomsten Levend geld te verhogen en daarmee een exploitatiebegroting sluitend te maken of een surplus te realiseren. Het collecteren is ook een middel om extra geld te werven voor specifieke doelen van de wijkgemeenten.

Giften, schenkingen en nalatenschappen

Binnen de Protestantse Gemeente Leerdam wordt bij de ontvangst van giften, schenkingen en nalatenschappen onderscheid gemaakt naar bestemde of geormerkte en onbestemde of ongeormerkte inkomsten.

Conform de wens van de gever zal bij een gift, schenking of nalatenschap rekening worden gehouden met de door de gever aangegeven bestemming. Het ontvangen bedrag zal conform de wens van de gever als zodanig door de wijkgemeente worden gereserveerd en gebruikt.

Giften, schenkingen en nalatenschappen e.d. waarvan de bestemming niet duidelijk is, komen ten goede aan de centrale wijk. Het ongeormerkte geld geeft ruimte in de centrale exploitatie en komt indirect dan ook ten goede van de wijkgemeenten.

5.7 Procedure

Voor de te volgen procedures wordt verwezen naar de in de bijlage opgenomen vastgestelde opdrachtpakketten.

5.8 Gebruiksbeleid

5.8.1 Inleiding

De Protestantse Gemeente Leerdam heeft kerken en wijkgebouwen in bezit die primair bedoeld zijn om activiteiten van de 3 wijkgemeenten te ondersteunen. De activiteiten moeten passen bij en in lijn zijn met de missie en visie zoals iedere wijkgemeente die verwoord heeft in haar beleidsplan.

Omdat niet alle ruimtes continue voor gebruik door de wijkgemeentes zelf nodig zijn, bestaat de mogelijkheid om ruimtes beschikbaar te stellen voor derden tegen een onkostenvergoeding.

Opdrachtpakket 13 beschrijft het algemene beleid ten aanzien van beschikbaar stellen van kerkelijke ruimtes en de voorwaarden en procedures die daarbij gelden.

5.8.2 Hoofdgebruikers

De kerkgebouwen met bijbehorende zalen zijn toegewezen aan de wijkgemeente die hoofdgebruiker is:

- De Grote Kerk met kerkplein en de Kandelaar aan wijkgemeente Centrum-Oost
- De Pauluskerk met bijbehorende zalen aan wijkgemeente West
- De Bethelkerk met kerkplein en bijbehorende zalen aan wijkgemeente Kerk aan de Linge

Kerk aan de Linge is gemiddeld 1 zondag per maand (en bij toerbeurt met wijkgemeente Centrum-Oost op hoogtijdagen) medegebruiker van de Grote Kerk, evenals voor de in het kerkdienstenrooster overeengekomen middagdiensten.

Marantha, Het Trefpunt, Het Winkeltje met de 2 appartementen daarbij en de overige bezittingen vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het centrale College van Kerkrentmeesters. Het Trefpunt is volledig verhuurd voor een lange periode en dus niet beschikbaar voor kerkelijke activiteiten. Marantha is volledig beschikbaar voor kerkelijke activiteiten en voor gebruik door derden.

5.8.3 Hoofdlijn beleid gebruik kerkelijke gebouwen

Voor het gebruik van de in 5.8.2 vermelde kerkelijke gebouwen geldt het beleid zoals beschreven in opdracht pakket 13. De hoofdlijnen:

1. De kerkzalen zijn primair ingericht om de erediensten te houden
2. Kerkzalen en andere ruimtes zijn primair bedoeld om eigen activiteiten van de 3 wijkgemeenten te ondersteunen
3. Als kerkzalen of andere ruimtes niet nodig zijn voor eigen activiteiten, dan kunnen deze beschikbaar gesteld worden voor gebruik door derden tegen een onkosten-vergoeding. Een kerkplein wordt hierbij ook als een "een kerkelijke ruimte" gezien. De kerkgebouwen worden niet aan derden in gebruik gegeven voor trouwdiensten.
4. Kerkelijke ruimtes worden alleen beschikbaar gesteld op momenten dat de hoofdgebruiker aangeeft de ruimte niet nodig te hebben. Ad hoc kerkelijke activiteiten, zoals rouw- en trouwdiensten, gaan altijd voor gebruik door derden. In die gevallen wordt voor een derden-gebruiker gestreefd naar een passende oplossing.
5. De wijkkerkenraad die hoofdgebruiker is van een kerkgebouw met bijbehorende zalen is eindverantwoordelijk om te beoordelen of een activiteit in "hun" gebouw is toegestaan. De wijkkerkenraad kan die verantwoordelijkheid beleggen bij de wijkraad van kerkrentmeesters.
6. Het College van Kerkrentmeesters verzorgt het onderhoud van de gebouwen.
7. Een wijziging aan een kerkgebouw of de inrichting die het College van Kerkrentmeesters wil uitvoeren wordt in overleg met de wijkkerkenraad (of wijkraad van Kerkrentmeesters) vastgesteld zodat deze kan toetsen of de wijziging in lijn is met de missie en visie van de wijkgemeente
8. De hoofdgebruiker van een gebouw (een wijkkerkenraad of het College van Kerkrentmeesters) behoudt zich te allen tijde het recht voor om gebruiks-activiteiten te weigeren.
9. De verantwoordelijkheid voor een kerkelijke activiteit berust bij de (wijk)kerkenraad die deze activiteit organiseert, ongeacht in welk gebouw de activiteit wordt gehouden. De wijkkerkenraad die hoofdgebruiker is van een kerkgebouw met bijbehorende zalen is verantwoordelijk om te beoordelen of overige activiteiten in "hun" gebouw zijn toegestaan. Voor gebruik van een kerkplein voor welke activiteit dan ook – kerkelijk of overig - is te allen tijde toestemming van de hoofdgebruiker vereist.
10. Gebruik van een kerk voor een rouwdienst van een wijkgemeentelid is gratis.
11. Eigen gemeenteleden kunnen voor een trouwdienst kosteloos gebruik maken van één van de kerkgebouwen.
12. Voor gebruik van kerkelijke ruimtes door derden worden kosten in rekening gebracht tenzij een wijkkerkenraad besluit dat de activiteit in het verlengde ligt van de identiteit van de wijkgemeente.
13. De tarieven voor het gebruik van kerkelijke ruimtes door derden worden jaarlijks door het College van Kerkrentmeesters vastgesteld.

6. Administratieve organisatie

6.1 Verantwoordelijkheid en uitgangspunten

Het CvK is eindverantwoordelijk voor:

- Het financiële beleid gericht op de toekomstbestendigheid, de continuïteit van de Protestantse Gemeente Leerdam
- Het beheren van de totale vermogenspositie van de Protestantse Gemeente Leerdam
- Het regelen en toezien op de naleving van de principes van onderlinge solidariteit
- Het inhoud geven van de verantwoordelijkheid van de Protestantse Gemeente Leerdam
- Het handelen volgens de beginselen van goed huisvaderschap en werkgeverschap
- Het zoveel mogelijk overlaten van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan de wijkraden van kerkrentmeesters, commissies e.d. (autonomie).

De eindverantwoordelijkheid komt tot uiting in de volgende, in opdracht pakket 16 uitgewerkte onderdelen:

- Ledenadministratie
- Financiële administratie
- Communicatie (voor zover betrekking op het CvK)
- Personeel
- Veiligheid
- Vastgoedbeheer

Eén van de uitgangspunten is “Binding en enthousiasmeren van participerende gemeenteleden” door veel meer gebruik te maken van de talenten van de gemeenteleden en hen in te zetten in diverse commissies. Door taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden te beleggen bij de commissies wordt bijgedragen aan binding en enthousiasmeren van de gemeenteleden in de commissies.

6.2 Ledenadministratie

Per fusiedatum wordt voor de ledenadministratie gebruik gemaakt van Scipio. Het kerkelijk bureau wordt belast met het beheer van de ledenadministratie.

6.3 Financiële administratie

Voor de financiële administratie wordt gebruik gemaakt van het programma HAGRU/Unit4 Dit programma kent een koppeling met de ledenadministratie Scipio.

6.4 Communicatie

Het CvK is verantwoordelijk voor de communicatie over het financiële reilen en zeilen en de vermogensrechtelijke aspecten van de Protestantse Gemeente Leerdam richting de Algemene Kerkenraad en de wijkgemeente.

De verantwoordelijkheid voor de communicatie van bijvoorbeeld de wijkgemeenteresultaten, informatie t.b.v. geldwerving berusten bij de wijkraad van Kerkrentmeesters van de betreffende wijkgemeente.

6.5 Personeel en vrijwilligers

Binnen de Protestantse Gemeente Leerdam kennen wij mensen die betaald worden (salaris) en vrijwilligers die een vrijwilligersvergoeding krijgen. De vergoedingen die zij krijgen zijn divers (niet uniform). Gestreefd wordt naar een optimale beheersing van de kosten en uniformiteit in de personeels- en vrijwilligerslasten. Hieronder geven wij de huidige en gewenste situatie weer.

De huidige situatie:

Betaald door Landelijke kerk

- De predikanten

Betaald door de Protestantse Gemeente Leerdam

- De pastorale medewerker Hervormd
- De koster/beheerder Bethelkerk
- De medewerkster Kerkelijk bureau Hervormd

Vrijwilligersregeling Protestantse Gemeente Leerdam

- De conciërges van de Kandelaar, Maranatha en Pauluskerk
- De organisten
- De koster Pauluskerk en Grote Kerk

De gewenste situatie:

De gewenste situatie is het zo veel mogelijk beperken van de personeelslasten van de medewerkers die nu een salaris ontvangen van de Protestantse Gemeente Leerdam en het nivelleren van de vrijwilligersvergoedingen.

De personeelslasten kunnen worden beperkt door diverse werkzaamheden, taken die nu nog liggen bij de koster/beheerder Bethelkerk en de medewerkster Kerkelijk bureau Hervormd te laten uitvoeren door vrijwilligers.

Het herschikken van die werkzaamheden is van invloed op de omvang van het dienstverband van de koster/beheerder Bethelkerk en de medewerkster van het Kerkelijk bureau. Op termijn zal derhalve het salaris worden afgestemd op de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden.

Vanzelfsprekend zal zoals ook voor de betaalde medewerkers van toepassing is, ook bij het gelijktrekken van de vrijwilligersregeling rekening worden gehouden met bestaande afspraken en wordt voor een goede afstemming met hen en de communicatie gezorgd.

6.6 Veiligheid

Het CvK is in de hoedanigheid van werkgever, eigenaar van diverse gebouwen en terreinen en opdrachtgever voor het uitvoeren van werkzaamheden (eind)verantwoordelijk voor de veiligheid.

Het CvK draagt zorg voor het voorkomen of beperken van de veiligheidsrisico's en de gevolgen daarvan.

6.7 Vastgoedbeheer

Voor het beheer van het vastgoed wordt een Vastgoedcommissie geïnstalleerd. Het doel van deze commissie is het onder eindverantwoordelijkheid van het CvK beheren en onderhouden van de kerkelijke gebouwen van de Protestantse Gemeente Leerdam. Onder het onderhouden wordt verstaan het plannen, voorbereiden en het (laten) uitvoeren van alle voorkomende onderhoudswerkzaamheden. Tevens beheert de commissie het verhuur en verpachten van het land dat in eigendom is van de Protestantse Gemeente Leerdam.

6.8 Kerkelijk bureau

Het CvK is eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden van het Kerkelijk bureau. Het streven is om zoveel mogelijk taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden over te laten aan gemeenteleden en commissies waardoor ook invulling wordt gegeven aan het uitgangspunt "Binding en enthousiasmeren van participerende gemeenteleden". Dit geldt ook voor de werkzaamheden van het Kerkelijk bureau.

Voor de werkzaamheden van het kerkelijk bureau wordt de volgende verdeling gemaakt:

- Werkzaamheden die uitgevoerd dienen te worden door het Kerkelijk bureau (primaire werkzaamheden)
- Werkzaamheden die ter ondersteuning van bijvoorbeeld wijken, commissies e.d. door het Kerkelijk bureau worden uitgevoerd (ondersteunende werkzaamheden)

Op basis van het overzicht in opdracht pakket 16 van primaire en ondersteunende werkzaamheden zal het Kerkelijk bureau worden ingericht. Werkzaamheden die niet meer door het Kerkelijk bureau worden uitgevoerd zullen geleidelijk aan worden overgedragen.

Op termijn (de gewenste situatie) zullen de werkzaamheden van het Kerkelijk bureau zoveel mogelijk uitgevoerd worden door vrijwilligers.

7. Vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal

7.1 Uitgangspunten

Het functioneren van het College van Diakenen

- Zo min mogelijk verantwoordelijkheden leggen bij het College van Diakenen; binnen de kaders van de kerkorde (goedkeuren en consolideren van de begrotingen en jaarrekeningen).
- Het College van Diakenen is verantwoordelijk om kaders te scheppen voor optimale samenwerking wijkraden.
- Het College van Diakenen bestaat uit 6 personen. Het zijn afgevaardigden vanuit de wijkraden (uit elke wijkraad 2). Het college kiest jaarlijks een voorzitter, secretaris en penningmeester.

Het functioneren van wijkraden van Diakenen

- Wijkraden van Diakenen: zoveel mogelijk autonoom maar binnen de kaders van de kerkorde.
- Verantwoordelijk voor het uitoefenen van alle diaconale taken van de wijkgemeente en de financiële verantwoording daarvan.
- Elke wijkraad heeft een eigen begroting en jaarrekening (uitgangspunt zelfredzaamheid).

7.2 Positionering

College van Diakenen

- De voorzitters van de wijkraden van diakenen zijn lid van het centraal college van diakenen.
- Vanuit elke wijkraad is een diaken lid van de Algemene Kerkenraad (benoeming volgens kerkorde).

Wijkraden van Diakenen

- Uitgangspunten: zoveel mogelijk autonomie en zelfredzaamheid.
- Leden van de wijkraden van Diakenen zijn lid van de wijkkerkenraden.
- Verschillende groepen / commissies kunnen vallen onder de wijkraden van diakenen.
- Eredienst: elke eredienst zijn diakenen aanwezig als onderdeel van de kerkenraad.
- Eredienst: diakenen zijn verantwoordelijk voor het innen van de gaven.
- Eredienst Heilig Avondmaal: diakenen zijn verantwoordelijk voor het organiseren van het Heilig Avondmaal. Zij hebben samen met de predikant een taak hierin. De omschreven rol kan per wijkgemeente verschillen.
- Allen die een beroep op de diaconie doen zo mogelijk helpen en zorg voor hen dragen.
- Ondersteunen van goede doelen zowel dichtbij als veraf.
- Aandacht voor alleenstaanden, senioren en jeugd binnen de wijkgemeente.

8. Communicatie

8.1 Algemeen

Zoals onder 4.3 is verwoord wordt de (organisatorische) eindverantwoordelijkheid voor dit thema belegd bij de algemene kerkenraad. Echter, de wijkkerkenraden zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor de eigen communicatie.

Onder verantwoordelijkheid van de algemene kerkenraad wordt e.e.a. verder uitgewerkt, waarbij de hoofdlijnen per onderdeel hieronder zijn verwoord.

8.2. Website

Voor de Protestantse Kerk Leerdam is er z.s.m. één website. Deze website kent een centraal deel met informatie over de centrale organen en thema's en decentrale delen voor de wijkgemeenten. Voor zowel het centrale als de decentrale delen wordt een statuut met kaders opgesteld. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden doen recht aan enerzijds het samen kerk zijn en anderzijds aan de autonomie van de decentrale onderdelen.

Vanzelfsprekend is de website goed toegankelijk en is de informatie eenvoudig te vinden.

8.3 Kerkblad(en)

De huidige kerkbladen (Hervormde Kerkbode en Kerk aan de Linge) worden vooralsnog gehandhaafd. De Hervormde Kerkbode voor de wijkgemeenten Centrum-Oost en West, Kerk aan de Linge voor wijkgemeente Kerk aan de Linge. Wel wordt algemene informatie in beide kerkbladen identiek en zo veel mogelijk gelijktijdig opgenomen. Pastoraal nieuws wordt zo mogelijk gedeeld.

8.4 Gemeentegids

Voor alle leden wordt tweejaarlijks (met eventueel tussentijds de uitgave van een erratum met mutaties) een centrale gemeentegids uitgegeven voor alle leden. In deze gids staat alle informatie van de centrale onderdelen en de meest relevante, maar beperkte, informatie over de decentrale onderdelen. Deze gids wordt tevens overhandigd aan nieuw ingekomenen.

Indien gewenst, kunnen de wijkgemeenten voor eigen rekening zelf een aanvullende gemeentegids verspreiden.

8.5 Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is bij uitstek een decentraal communicatiemiddel. Het is aan de wijkgemeenten zelf om te bepalen of ze gebruik willen maken van dit medium.

8.6 Social media

In deze tijd gaan social media een steeds grotere rol spelen. De algemene kerkenraad zal in overleg met de drie wijkkerkenraden kaders benoemen waaraan voldaan moet worden wanneer gemeenteleden/ambtsdragers uit hoofde van hun functie gebruik maken van social media.

9. Overige onderwerpen

Bijlagen:

1. Artikel 1 van de Kerkorde
2. Geografische grenzen (volgt nog)
3. en volgende: vastgestelde opdracht pakketten

Artikel I

1. De Protestantse Kerk in Nederland is overeenkomstig haar belijden gestalte van de ene heilige apostolische en katholieke of algemene christelijke Kerk die zich, delend in de aan Israël geschonken verwachting, uitstrekt naar de komst van het Koninkrijk van God.
2. Levend uit Gods genade in Jezus Christus vervult de kerk de opdracht van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen.
3. Betrokken in Gods toewending tot de wereld, belijdt de kerk in gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift als enige bron en norm van de kerkelijke verkondiging en dienst, de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest.
4. Het belijden van de kerk geschiedt in gemeenschap met de belijdenis van het voorgeslacht, zoals die is verwoord in de Apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius - waardoor de kerk zich verbonden weet met de algemene christelijke Kerk -, in de Onveranderde Augsburgse confessie en de catechismus van Luther - waardoor de kerk zich verbonden weet met de lutherse traditie -, in de catechismus van Heidelberg, de catechismus van Genève en de Nederlandse geloofsbelijdenis met de Dordtse leerregels - waardoor de kerk zich verbonden weet met de gereformeerde traditie.
5. De kerk erkent de betekenis van de theologische verklaring van Barmen voor het belijden in het heden.
De kerk erkent met de Konkordie van Leuenberg dat de lutherse en gereformeerde tradities door een gemeenschappelijk verstaan van het Evangelie bijeenkomen.
6. De kerk belijdt telkens opnieuw in haar vieren, spreken en handelen Jezus Christus als Heer en Verlosser van de wereld en roept daarmee op tot vernieuwing van het leven in cultuur, maatschappij en staat.
De kerk getuigt voor mensen, machten en overheden van Gods beloften en geboden en zoekt daarbij de samenspraak met andere kerken.
7. De kerk is geroepen gestalte te geven aan haar onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël. Als Christus-belijdende geloofsgemeenschap zoekt zij het gesprek met Israël inzake het verstaan van de Heilige Schrift, in het bijzonder betreffende de komst van het Koninkrijk van God.
8. Gezonden in de wereld en geroepen tot de bediening van de verzoening, getuigt de kerk in verkondiging en dienst aan alle mensen en aan alle volken van het heil in Jezus Christus.
9. De kerk is bij haar getuigenis in woord en daad gehouden om zich te bewegen in de weg van haar belijden.
10. De kerk en al haar leden zijn geroepen het belijden te toetsen bij het licht van de Heilige Schrift.
11. De kerk weert wat haar belijden weerspreekt.